

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Horis Canonicis Juxta Rubricas Breviarii Romani ritè recitandis - In qua etiam ipsæ Rubricæ Notis brevibus illustratæ, & Martyrologij Romani nomina suis Accentibus signata continentur, Ad Faciliorem Discentium Vsvm Ac Praxin

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Pars I. De Fundamentis ad Officij Divini recitationem necessarijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48333)

P A R S I.

DE FUNDAMENTIS AD
OFFICII DIVINI RECITA-
TIONEM NECESSARIIS.

TITULUS I.

DE MODO FACILE ADDISCENDI
DICTAM RECITATIONEM.

I. **N**on facile differat futurus Sacerdos laborem hunc addiscendi recitationem Divini Officij usque ad tempus proximum, quo Sacros Ordines suscepturus est, sed aliquot mensibus prius se ab aliquo perito instrui curet, ut inter hoc tempus se aliquoties sine periculo peccati & culpabilis erroris exercere, habitumque & dexteritatem in eo recitando comparare possit.

II. Dum actu se ad discendum applicat, ante omnia integrum Breviarium obiter percurrat, & quæ Officia, Lectiones, aut Psalmi quovis loco notentur, accuratè dispiciat, ut, ubi opus fuerit, omnia facili labore invenire queat. Reperiet autem in octo potissimum partes totum Breviarium dividi posse, quarum 1. Calendarium. 2. Rubricas. 3. Tabulas Occurrentiæ & Concurrentiæ. 4. Psalterium. 5. Proprium de Tempore. 6. Proprium Sanctorum. 7. Commune Sanctorum. 8. Officium B. Virginis, Defunctorum, Psalmos Pœnitentiales, & Graduales, Ordinem commendationis Animæ, Benedictionem mensæ, Itinerarium, & similia, quæ vel interdum Officio Divino publicè conjunguntur, vel certè aliàs ad manum Sacerdotibus esse debent, continet.

III. Ubi hanc Breviarij notitiam acquisierit, differentias Festorum & Feriarum bene cognoscere studeat, quem in finem ea, quæ sequenti Titulo dicentur, ei servire poterunt.

IV. Post hæc usum binarum tabularum de Occurrentia & Concurrentia Festorum addiscat; cum enim Festa Patronorum, Dedicacionis, aliæque in Directorijs non expres-

Instruēt. II.

A

sa,

ARS

fa, in propria sua Parochia celebrare Sacerdos debeat, in his autem casibus dictæ tabulæ clarè ostendant, quomodo Officium ordinare oporteat, meritò earū praxis & cognitio valde necessaria ducitur illi, qui erroris periculo expositus esse nolit. Porro hunc usum ex accurata Lectione instructionis tabulis illis præfixæ, aut levi manuductione Instructoris faciliè addiscet.

V. His peractis incipiat ab Officio faciliori, in quo pauca vel nullæ commemorationes faciendæ sunt, quale v.g. est Duplex, & in hoc essentialia Officij Divini addiscere studeat, id quod non difficulter ex titulis totius hujus Instructionis perlectis consequetur, nam eodem profus ordine, quo Officium Divinum recitari debet, sunt positi, & simul, quando & quomodo quævis pars dici debeat, succinctè est indicatum.

VI. A Duplici ad Semiduplicia & Simplicia progrediatur, videatque, quid in his minùs aut plùs dici debeat. Quod ut faciliùs consequatur, firmiùsque memoriæ imprimat, non parùm proderit, si singulis diebus videat, quale Officium sit dicendum, & si recitare integrum non vacet, saltem apud se examinet, quomodo illud ordinare vellet, dicendo v. g. jam recitarem Pater & Ave, hos Hymnos, Antiphonas, Psalmos, &c. Pari modo seipsum quandoque interroget, quomodo, si hodie Officium Simplex de Martyre v.g. dicendum foret, illud ordinare vellet; aut quomodo illud disponere, si de Duplici Virginis, Feria, aut de B. Virgine in Sabbato Officium recitare deberet, quo quidem in examine expediret Instructorem habere, cui coràm horum omnium dispositio indicaretur, ut, si qui intervenirent errores, corrigere possit.

VII. Tandem ubi hæc omnia didicerit, ut magis de scientiæ suæ sufficientia & soliditate certus reddatur, poterit ipsas Rubricas perlegere, & in illis tanquam in amussi perspicere, num exactè singulas leges in iisdem præscriptas observet.

* *
* *

TITU

TITULUS II.

DE DIFFERENTIA OFFICIORUM.

Tria sunt genera Officiorum

Nimirum

Duplicia, Semiduplicia, & Simplicia.

§. I.

De Duplicibus.

LDuplicia Festa vel Officia dicuntur illa, in quibus Antiphonæ in Matutino, Laudibus, & Vesperis ante & post Psalmos integræ dicuntur. Horum quatuor sunt Classis.

II. Duplicia *primæ Classis* sunt, in quibus nulla fit Commemoratio, nisi de omni in primis die Octava; deinde de diebus etiam infra Octavam privilegiatis (puta Epiphaniæ, Paschæ, Corporis Christi) Vigiliâ Epiphaniæ, Dominicâ, & Feriâ majore occurrentibus, & respectivè concurrentibus; item de Duplicibus secundæ Classis concurrentibus in primis ac secundis Vesperis; de Duplicibus verò alijs, & Semiduplicibus in secundis tantum. Quòd tamen non ita intelligendum est, quasi omnia Duplicia hujus Classis ejusmodi commemorationes admittant, sed quòd aliqua saltem, imò pleraque illorum eas non excludant; nam alioqui Festa Paschatis & Pentecostes cum duabus Ferijs sequentibus; item tres Feriæ postremæ Sacræ hebdomadæ, quæ etiam sub ritu Duplici celebrantur, & quia nulli Festo cedunt, his Duplicibus meritò annumerantur, nullas omnino commemorationes admittunt.

III. Duplicia *secundæ Classis* sunt, in quibus nulla fit Commemoratio, nisi de die Octavâ, & diebus infra Octavam privilegiatis, puta Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi, Dominicâ per annum, Feriâ majori, Vigilia, & Simplicis Festo occurrente (sed de his duobus in Laudibus tantum) & de Duplici quocunque, ac Dominica Primæ ac Secundæ Classis in primis Vesperis, de Die infra Octavam verò & Festo

quocunque minùs digno in secundis Vesperis concurrentibus. Ad hæc Festa præter ea, quæ in Breviario notantur etiam Festa S. Stephani, & SS. Innocentium à Gavanto revocantur, quod tamen de Festo S. Stephani aliqui in dubium vocant, ut p. 4. tit. 2. n. 7. dicitur.

IV. Duplicia *Maiora* per annum sunt, quæ alijs Minoribus in occurſu præferuntur, & admittunt omnis generis Commemorationes, qualia præter ea, quæ in Breviario in Tabula Occurrentiæ assignantur, insuper sunt dies Octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, & Festum Patroni minùs Principalis, teste Gavanto. f. 3. n. 6. alia tamen Octavæ, etsi in occurſu alijs Duplicibus etiam Majoribus per annum præferantur, quia tamen ijsdem Majoribus Duplicibus in concursu cedunt, cum Minoribus verò Vesperas dividunt, ideo plerumque inter Majora Duplicia numerari non solent.

V. Duplicia *Minora* per annum sunt, quibus in Calendario vox *Duplex* additur, nec tamen in prioribus tribus Duplicium classibus comprehunduntur. Item Festum Sancti, cujus principalis aliqua Reliquia habetur: Translatio Patroni principalis: & dies Octava Festorum, quæ est distincta ab Octavis priori numero inter Duplicia majora numeratis.

VI. Omnia hæc Duplicia tria habent privilegia, per quæ ab alijs Festis distinguuntur. 1. Quòd Antiphonæ modo supradicto duplicentur. 2. Quòd suffragia communia non admittantur. 3. Quòd nullæ preces dicantur.

VII. Vocantur etiam hæc Duplicia uti & Semiduplicia frequenter in Rubricis Festa novem Lectionum, quia ordinariè habent tres Nocturnos, & novem Lectiones. Dixi *ordinariè*: nam Festa Octavarum Paschatis & Pentecostes unum duntaxat Nocturnum cum tribus Lectionibus habent. Pari modo tam Duplicia, quàm Semiduplicia binas exigunt Vesperas, primas & secundas, excepto triduo Feriarum ultimarum Sacræ hebdomadæ, quarum officium, licet duplici ritu celebretur, tamen post Nonam terminatur. Item exceptâ Vigiliâ Nativitatis, quæ licet à Laudibus ritum Duplicis habeat, non tamen habet primas, neque secundas Vesperas.

§. II.

De Semiduplicibus.

I. Quatuor sunt species Semiduplicium. Ad primam pertinent *Dominicæ*, quæ in tres species subdividuntur, scilicet in *Dominicæ prima Classis*, quæ nulli Festo cedunt: *Dominicæ secunda Classis*, quæ soli Festo Patroni vel Titularis, vel Dedicationis cedunt: & *Dominicæ communes*, seu *per annum*, ut vocant. Hæ omnes, inquam, *Dominicæ* (exceptâ *Dominicâ Resurrectionis*, *Pentecostes*, *SS. Trinitatis*, in *Albis*, & *ijs*, quæ transferuntur) sub ritu *Semiduplici* celebrantur; ita tamen ut in occurſu semper alijs *Semiduplicibus* præferantur. Ad secundam pertinent Festa *Semiduplicia*, qualia sunt, quibus in *Calendario*, vel in *Proprio Sanctorum* vox *Semiduplex* additur; & interdum in aliquibus locis ex concessione summi Pontificis Festa illorum Sanctorum, quorum Reliquiæ non insignes habentur. Ad tertiam spectant omnes *Dies infra Octavam*, quæ proinde in occurſu tam *Dominicis*, quam *Semiduplicibus* cedunt, nisi ad aliquam ex *Octavis privilegiatis*, de quibus Titulo sequenti dicitur, pertineant. Ad quartam pertinent *Vigilia Epiphaniæ & Pentecostes cum præcedente sexta Feria*, quæ sub ritu *Semiduplici* celebrantur, nec tamen ad ullam præcedentium classium commodè revocari queunt.

II. Distinguuntur hæc *Semiduplicia* à *Duplicibus* per privilegiorum priori §. n. 6. enumeratorum carentiam, primi saltem, nam posteriora duo etiam Diebus *infra Octavam* conveniunt. A *Simplicibus* verò distinguuntur, quòd novem *Lectiones*, tres *Nocturnos*, & *primas ac secundas Vesperas* de jure exigant.

§. III.

De Simplicibus.

I. *Simplicium* (sic dictorum, quia *simplici* seu minùs solenni ritu celebrantur) sex sunt species. Ad primam pertinent *Feria Miores*, sic dictæ, quia de illis fit commemoratio quocunque Festo occurrente, quales sunt *Feria Adventus & Quadragesimæ* (de quibus commemoratio etiam in utrisque *Vesperis* fieri debet) & *Feria II. Rogationum*, ac *Quatuor Temporum*, de quibus in *folis Laudibus* commemo-

moratio facienda est. Excipiuntur tamen Feriæ tres ultimæ in Sacra hebdomada, quæ, licet sint Feriæ, non tamen ritu simplici, sed duplici celebrantur, ut supra dictum est.

Ad secundam pertinent *Vigilia Sanctorum*, quæ sub ritu simplici celebrantur, & omnibus posterioribus Simplicibus in occurſu præferuntur. Ad tertiam spectat *Dies B. MARIÆ in Sabbatho*, qui sub ritu Simplicis Festi celebrandus est. Ad quartam pertinent *Festa Sanctorum Simplicia*, qualia sunt, quæ in Proprio Sanctorum nomen *Duplex* aut *Semiduplex* appositum non habent, nec à Diœcesi sub majori ritu celebrantur, aut alio titulo gaudent, ob quem inter *Duplicia* vel *Semiduplicia* numerentur. Ad quintam spectant *Feria Minores*, quales sunt omnes illi dies, in quos nullum ex supradictis Festis cadit. Ad Sextam denique spectant *Dominica*, quæ, quia suo loco celebrari non possunt, per anticipationem transferuntur in præcedentem hebdomadam, & sub ritu simplici celebrantur.

II. Distinguuntur Simplicia à Semiduplicibus & Duplicibus duplici ex capite. 1. Quòd unum tantum semper Nocturnum, & tres duntaxat Lectiones (quam ob causam Festa trium Lectionum vocantur) habeant. 2. Quòd nunquam binas, ut illæ, *Vesperas integras* habeant; sed vel medias tantum primas à Capitulo, uti Festa Simplicia, & B. MARIA in Sabbatho; vel *medias* duntaxat usque ad Capitulum, uti fit, si duo se simplicia Festa per duos dies continuos sequantur, tum enim, cum prioris Festi Simplicis Officium post Nonam terminetur, & posterioris *Vesperæ* à Capitulo primùm incipiant, Psalmi de Feria occurrente sumendi sunt. Vel *integras primas*, uti contingit, si minor Feria post Festum Simplex sequatur; tunc enim, cum, ut Rubrica de Ferijs n. 2. ait, ibi incipiat Feriæ sequentis Officium, ubi præcedens Festum desijt, meritò *Vesperæ integræ* ad sequentem Feriam pertinere, atque adeò primæ esse dicuntur. Vel *integras secundas*, uti fit, si Vigiliam, aut Feriam Majorem alia Feria antecedit, tunc enim, cum sequentis Vigiliæ aut Feriæ Majoris Officium juxta Rubricam de Feria, n. 2. à Matutino incipiat, necessariò *Vesperæ præcedentis* diei ad præcedentem Feriam pertinere, atque adeò secundæ dici debent. Vel omnino *nullas*, uti Vigiliæ vel Feriæ Majores Festum aliquod

aliquod novem Lectionum antecedentes; tunc enim, cum, ut dictum, earum Officium à Matutino primùm incipiat, Vesperas primas habere non possunt: Sed neque secundas ob Festum sequens, quod totas illas Vesperas sibi vendicat. Vel *duas duntaxat dimidias*; uti fieret, si tria Simplicia v. g. in Feriam secundam & tertiam & quartam ejusdem hebdomadæ caderent; tunc enim Feriæ tertiæ Officium incipit à Vesperis præcedentis diei (cum ibi terminetur Officium Simplicis Festi illo die cadentis) atque adeò illas dimidias tantùm propter Festum simplex subsequens, quod à Capitulo earundem Vesperarum incipit, sibi vendicat; quia verò sequenti die Festum simplex iterum ad Nonam terminatur, FERIA illa iterum medias Vesperas secundas ob aliud simplex Festum à Capitulo incipiens exigeret. Vel *integras secundas, & primas dimidias* duntaxat; uti fieret, si duo Festa simplicia in Feriam secundam & tertiam ante diem Cinerum caderent; tunc enim FERIA tertia ob rationem paulò ante allatam primas dimidias Vesperas exigeret, & secundas integras sibi vendicaret, quia Feriæ quartæ Cinerum Officium juxta Rubricas de FERIA n. 2. à Matutino primùm inciperet.

TITULUS III. DE OCTAVIS.

I. **O**ctava, quam Duplicia primæ Classis omnia, & aliqua etiam secundæ Classis habent, ab octo diebus dicta est, quibus vel Christi, vel Sanctorum Festa celebrantur, ut solemniora fiant. Omnes autem dies Octavæ pro una computantur, quia est prorogatio Festi, unde tantò nobilior est Octava, quantò minùs ab alijs Festis interrupta est.

II. Hinc Differentia Octavarum ad quatuor Classes revocari potest. Ad primam spectant Octavæ Paschæ & Pentecostes, in quibus non fit de ullo Festo. Ad secundam Octava Epiphaniæ, quæ tantùm Patroni, vel Titularis, vel Dedicationis Festum admittit, imò in ipsa Die Octava, in qua celebratur Baptismus Christi, etiam hæc excludit. Ad tertiam pertinet Octava Corporis Christi, quæ Duplicia tantùm *Occurrentia*, non verò *Translata* admittit, nisi sint altioris Ordinis, quod in postrema Breviarij Recognitione decretum est. Ad quartam pertinent reliquæ Octavæ, quæ Festa quæcunque,

etiam Translata admittunt, sed ita ut Semiduplicia in ijs occurrētia non patiantur ultra unum diem transferri, uti de Semiduplici in Dominica infra Octavam occurrente expressè indicat Rubrica n. 5. de Translatione Festorum. An verò idem etiam de Festis Semiduplicibus alijs diebus infra Octavam occurrentibus sit dicendum, dubitant nonnulli; sed Rubrica satis clarè hoc dubium resolvere videtur, dum l. c. ait, *ita ut Festum Semiduplex infra Octavam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem*; Et confirmatur idipsum ex alia Rubrica tit. 7. n. 3. posita, ubi dicitur, infra Octavas fieri Officium de Festis Duplicibus & Semiduplicibus occurrentibus *etiam translatis* cum commemoratione Octavæ, quòd tam universaliter dici non deberet, si tantum Semiduplex in Dominica occurrens transferendum foret in proximum diem. Cur autem ad unum tantum diem transferatur Semiduplex infra Octavam occurrens, rationem ait Gavantus s. 3. c. 10. n. 4. hanc esse, quòd alioqui Octavæ numero dierum nimis minuerentur.

III. Major dignitas Octavarum attenditur circa Classē Festorum; in eadem autem Classe attendi debent Personæ hoc ordine: Christus, B. Virgo, Angeli, S. Joan. Baptista, Apostoli, Sancti Veteris Testamenti, (quos Gavantus c. 18. n. 7. Apostolis subjungendos putat, licet in Litanij Ordine temporis præcedant) & alij deinde juxta Litaniarum Ordinem. Cæteris paribus dignior est Octava, quam celebrat universalis Ecclesia, quàm ea, quæ à particulari celebratur. Dedicationis quoque Octava dignior est Patroni Octavâ, & hæc dignior, quàm Titularis (nisi sit valde magna inter hos dignitatis distantia, ut notat Gavantus loc. cit.) Octava tamen Assumptionis B. Virginis omnibus his dignior est.

IV. Habent dies Octavæ triplex Privilegium. 1. Ut ritu duplici celebrentur. 2. Ut nulli alteri Duplici, nisi primæ & secundæ Classis (imò ut supra vidimus, aliquæ neque his) in occurſu cedant. Si tamen cum Dominicæ Privilegiata occurrant, non nisi Commemoratio de illis fieri debet. 3. Ut nunquam transferantur; licet accidere possit, ut non omnino compleantur, ut si dies 17. Decembris, aut Feria IV. Cinerum, aut Vigilia Pentecostes in Octavam cadat

tun

tunc enim ab his diebus nihil amplius de Octava dicitur, atque adeò in pridianis Vesperis etiam nullam amplius de ea commemorationem fieri debere putat Gavantus *Seft. 3. c. 8. n. 9.* cum sequenti die nihil de ea fit faciendum; sed hoc merito in dubium revocari posset, eò quòd dies illa infra Octavam, quæ verbi gratiâ in 16. Decembris cadit, tanquam Semiduplex verè requirat secundas Vesperas, aut commemorationem, nisi Festum solemne subsequatur, atque adeò saltem hoc titulo de illo aliquid fieri debeat.

V. Si Dies Octava in Dominicam privilegiatam cadat, Vesperas primas recitari debere cum Psalmis Sabbati, & à Capitulo de Dominica, ait Gavantus *l. c. n. 13.* & ita se petente S. Rituum Congregationem die 9. Novembris 1622. decidisse: additque Commemorationem Diei Octavæ in primis Vesperis (ut in Laudibus & secundis Vesperis) fieri debere post Commemorationem Dominicæ privilegiatæ, etiam si Dominica cum sequenti Festo Duplici concurrat. *Ibid. n. 14.*

VI. Dies Octavæ omnes (exceptis Octavis Christi Domini) sunt ejusdem Solemnitatis, unde si una concurrat cum altera, dividet Vesperas cum illa, quod idem etiam cum Duplicibus, uti & Dies infra Octavam cum Semiduplicibus concurrentibus faciunt.

VII. Si Festum Semiduplex concurrat cum Dominica privilegiata simul & Octava, Vesperæ usque ad Capitulum de Semiduplici dicentur, de quo etiam fieri commemorationem debere, antequam fiat Octavæ commemoratio, putat Gavantus *l. c. n. 22.* eò quòd Semiduplex habeat dimidium Vesperarum.

TITULUS IV.

DE OCCURRENTIA ET CONCURRENTIA FESTORUM.

I. **O**ccurrere duo Festa dicuntur, quando eodem die per se Officium de se dici cupiunt: Concurrere verò, quando duo Festa novem Lectionum, quorum alterum hodie, alterum cras celebrabitur, hodiernas Vesperas exigunt. Unde patet, quòd nullum Festum Simplex aut Feria cum alio sequen-

sequenti concurrere possit, eò quòd non habeat secundas Vesperas.

II. Porro etsi satis fusa & perplexa sit hæc materia, si eam, prout in Rubricis proponitur, considerare velimus, potest tamen non modicum Tironibus ad eam faciliùs addiscendam subsidium afferri, si Tabulas Occurrentiæ & Concurrentiæ bene intelligere studeant, vix enim ullus occurret casus, quem non ex illis decidere poterunt, maximè si sequentes regulas ad eundem finem bene observent.

III. Prima Regula: *Quandocunque in Proprio de Tempore aut Sanctorum reperitur particularis aliqua dispositio, cessant Regula generales in Rubricis proposita.* Hinc quia in Proprio de Tempore præcipitur, ut in Festo S. Joannis Apostoli fiat commemoratio de S. Stephano, hoc ipso cessat universalis Regula in Tabula Occurrentiæ assignata, quâ dicitur, Duplici secundæ Classis, & Die infra Octavam occurrentibus nihil de sequenti fieri debere.

IV. Secunda Regula: *Quandocunque dies aliquis non privilegiatus cum privilegiato occurrit, cessat dispositio generalium Rubricarum de Occurrentia & Concurrentia.* Hinc quia Dies infra Octavam Paschatis & Pentecostes, Feria IV. Cinerum, & Hebdomadæ Majoris, Vigiliæ Nativitatis & Pentecostes omne Festum excludunt, uti S. Rituum Congregatio 28. Aug. 1627. decrevit, frustra in eorum Occurrentia vel Concurrentia ad generales Regulas & Tabulas recurritur.

V. Tertia Regula: *Quandocunque duo Festa quoad dignitatem inæqualia occurrunt, vel concurrunt, minus dignum cedere digniori debet iuxta exigentiam illius, ita, ut si transferri possit, omnino transferatur; si verò loco affixum sit, vel commemorationem tantum habeat, vel si dignitas Festi id postulet, omnino eo anno omittatur.* Quod autem Festum sit dignius altero, partim *ex generali ratione*, id est, Duplicis vel Semiduplicis; partim *ex speciali*, quòd nempe sit Festum Christi, B. Virginis, Angelorum &c. colligi potest, uti in toto Titulo 2. & 3. num. 3. videre est. Circa quem tamen posteriorem Ordinem notandum est, quòd, etsi ex duobus Confessoribus non Pontificibus unus esset Abbas, alter Laicus: aut ex non Virginibus altera Vidua, altera non Vidua, neutrius

neutrius hujus qualitatis consideratio in Ordine ad majorem dignitatem conciliandam habenda sit. Magis verò ad hunc finem servit, si cæteris paribus, unus Confessor v. g. ab aliqua particulari Ecclesia solemniter celebraretur, tunc enim meritò præferretur alteri Confessori in Calendario notato. Idem dicendum foret, si in pari gradu solemnitatis alter esset Patronus universalis, alter particularis Ecclesiæ. Hinc si occurreret Festum Patroni alicujus Templi cum Festo SS. Apostolorum Petri & Pauli, hoc utpote ad universalem Ecclesiam pertinens præferri deberet alteri, ut rectè notat Arnaudus Tit. II.

VI. Quarta Regula: *Quandocunque duo Festa equalia concurrunt, dividere debent inter se Vesperas*, ita ut de priori Psalmi, de posteriori Capitulum cum commemoratione præcedentis dicatur. Dixi autem *Concurrunt*: nam occurrere duo omnino æqualia de facto non solent, eò quòd ad Pontificem pertineat, talium Festorum, quæ occurrere alioqui possent, alterutrum ad alium diem in perpetuum transferre.

VII. His suppositis non erit difficile, praxin Tabularum Occurrentiæ & Concurrentiæ addiscere, maximè si sequentia bene observentur. 1. Quòd Superior ordo Festorum aut Feriarum ex parte sinistra rectâ lineâ positus, & alter ex parte dextra obliquâ lineâ positus significet Festa aut Ferias, quæ occurrere aut concurrere possunt. 2. Quòd in Tabula occurrentiarum perinde sit, sive Festum aliquod aut FERIA in Superiore lineâ rectâ, sive in inferiore obliquâ quæ-ratur, ut mox in exemplo practicè ostendetur; in Tabula concurrentiarum verò semper Festum aut FERIA præcedens in Superiore rectâ, subsequens verò in inferiore obliqua quærendum sit. 3. Quòd numerus ille ex parte dextrâ signatus, in quo conveniunt, significet eundem numerum in partis dextræ lineâ inferiore per numeros distinctâ quærendum esse, is enim significabit, de quo Officium dicendum, vel commemoratio facienda, vel Translatio suscipienda sit.

4. Quòd in eadem linea per numeros distinctâ, si v. g. dicitur: *Officium de Primo, commemoratio de Secundo*, per *primum* intelligatur Festum in linea rectâ notatum, per *secundum* verò Festum in linea obliqua indicatum. 5. Quòd si interdum in concursu loco numeri litera O inveniatur, ea si-

gnificet, nunquam inter duo talia Festa aut Ferias occursum aut concursum fieri posse, cum uno posito, hoc ipso alterum non habeat jus ullum exigendi, ut eo die de se Officium vel commemoratio fiat.

VIII. Ut autem hæc tota doctrina & praxis utriusque tabellæ in pratico exemplo ostendatur, primum pro Tabula Occurrentiæ exemplum hoc esto. Supponatur v. g. in primam Dominicam Adventûs Dedicatorem propriæ Ecclesiæ cadere. Hoc supposito, quæratür prius in Tabulis præcedentibus Festorum dignitatem significantibus, quale Festum sit Dedicatio, & qualis Dominica sit Dominica prima Adventûs, & invenietur utrumque esse primæ Classis. Quæratür ergo in superiori linea, in qua cellula reperiatur Duplex primæ Classis, & in prima invenietur. Tum simili modo in linea obliqua Dominica primæ Classis quæratür, & pariter in prima reperietur: ascendatur ergo ab hac prima cellula obliqua per lineam rectam usque ad numerum cellulæ primæ rectæ respondentem, & numerus unitatis deprehendetur, qui quæsitus in linea recta partis dextræ per numeros distincta significabit, Translationem de primo, id est, Duplici; Officium verò de secundo, id est, Dominica dicendum esse. Alterum exemplum pro Concurrentia hoc esto. Supponatur hodie esse celebratum Festum Semiduplex, & sequenti die Duplex minus per annum celebrandum. Hoc supposito quæratür in superiore linea, in qua cellula Semiduplex notetur, & in octava invenietur; pariter ergo in linea obliqua Duplex minus per annum inquiratur, & in sexta cellula reperietur; ab hac ergo cellula per lineam rectam ascensus fiat ad numerum tertiæ cellulæ Superiori (in qua Semiduplex notatur) respondentem, & numerus tertius invenietur, qui in linea per numeros distincta quæsitus indicabit, Officium de secundo, id est, Duplici, commemorationem de primo, id est, Semiduplici faciendam esse.

IX. Ne verò quisquam in uno vel altero casu per similem inquisitionem deceptus, putet falsas esse prædictas regulas, diligenter legere & observare debet exceptiones, quæ eisdem Tabulis subjunguntur; illæ enim indicare volunt, in casu, quem ipsæ exprimunt, Tabellas illas usui non esse, sed id, quod in his paragraphis notatur, observandum esse.

esse. Verbi gratia: Supponatur Semiduplex in Feriam quartam Cinerum, quæ est FERIA MAJOR, cadere. Hoc supposito, si in Tabella Occurrentiæ dicto modo numerus, in quo Semiduplex & FERIA MAJOR occurrunt, indagetur, inventus quartus significabit Officium de Semiduplici, commemorationem de FERIA faciendam esse, quod tamen falsum est, quia inter exceptiones mox subjunctas §. 1. indicatur, quodcunque Festum in die Cinerum occurrens transferendum esse.

TITULUS V.

DE TRANSLATIONE
FESTORUM.

I. **H**Æc materia, si ulla alia in Breviario, dignissima est, ut à Novis Sacerdotibus bene addiscatur. Etsi enim plerumque Directoria Diocesana ad manum habeant, quia tamen in his propria cujusque Ecclesiæ festa non notantur, facile sanè contingere potest, ut, si DEDICATIONIS, PATRONI vel TITULARIS FESTA in Hebdomadam, in qua multa Festa alia occurrunt, incidant, ejusmodi Directorium propter varias Translationes faciendas per aliquot hebdomadas servire non possit; unde si Sacerdos regulas in Translatione observandas non calleat, plurimos sanè errores committat, necesse est: quas tamen si bene didicerit, etiam sine Directorio facile sciet, quo modo per totum annum Officia sint disponenda. Quatuor autem universim de hac materia Translationum scienda sunt. 1. Quæ Festa transferri possint, aut debeant. 2. In quos dies transferri debeant. 3. Quo tempore. 4. Quo ritu celebrari debeant Festa translata, de quibus omnibus seorsim breviter agendum est. Itaque

II. Q. 1. *Qua Festa transferri possint, aut debeant?*

R. Sola Festa Duplicita & Semiduplicia, & interdum etiam Dominica (si scilicet ea juxta Rubricas præcedenti hebdomade sit celebranda, uti quandoque contingit) ac Vigilia si in Dominicam incidat, tum enim in Sabbatum præcedens transfertur. Dies autem Octava, FERIA, & simplex Festum nunquam transferuntur, sed vel de ijs commemoratio facienda est, vel omnino omittuntur.

III. Q. 2. *In quem diem Translatio facienda sit?* R. Uni-

versim

versim loquendo *in proximam diem non impeditam* faciendam esse. Dies autem impedita in primis censi debet omnis dies privilegiata, id est, jus habens ad aliud Festum licet dignius excludendum, quæ in notandis Tabulæ Occurrentiæ subjunctis enumeratæ videri possunt. Deinde inter dies quoque impeditas numerari debent omnia Festa Duplicia & Semiduplicia cum Dominicis suo tempore celebratis (si enim anticipentur, ritu simplici celebrantur, atque adeò cedunt translatis) Dixi autem *Festa*: quia Dies infra Octavam propriè non sunt Festa, prout hîc sumimus, sed continuatio Festi, nec sunt dies impeditæ, nisi respectu Semiduplicis ad plures, quàm unum diem translatis, si enim infra Octavam occurrat, & eâ die impeditum sit, sequenti die celebrari debebit, si aliud Festum novem Lectionum in eundem non incidat.

IV. Q. 3. *Quo Ordine & Tempore Festa translata celebrari debeant?* R. Duas in hoc Ordine regulas observandas esse. Prima est: *Inter Festa translata diverse Classis semper dignius in ritu prius celebrandum est*: unde licet Duplex post aliquod Semiduplex translatum sit, prius tamen de illo, quàm de hoc Officium dicendum est. Secunda regula: *Inter Festa translata eiusdem Classis id prius celebrandum est, quod tempore prius translatum est*. Eiusdem Classis autem hoc loco censentur, quæ intra eandem speciem Semiduplicium, vel Duplicium majorum, minorum &c. continentur, licet alioqui in ordine ad commemorationes faciendas se mutuò dignitate superent, nam hæc majoritas dignitatis hoc loco non attenditur.

V. Q. 4. *Quo ritu Festa translata celebrari debeant?* R. Solitaria Festa eodem ritu celebranda esse, quo celebrata fuissent, si non essent translata. Si autem occurrant duo Festa eâdem die sub una ratione Festi in Calendario Romano, quorum alterum sit Patroni vel Tituli Ecclesiæ: v. g. S. Sebastiani, quod ordinariè cum S. Fabiano conjunctum celebratur, eo casu de Patrono Titulari tantùm dicendum est Officium, uti de Festo primæ Classis; Festum alterum verò transferendum est in aliam diem non impeditam, & sub ritu Semiduplici celebrandum, si quidem Festum hoc modo divisum, sub ritu Duplici vel Semiduplici alioqui ex præscripto celebrandum non erat primæ, vel secundæ Classis; i

hoc

hoc enim casu, socius, qui transfertur, retinet suum ritum: atque adeò Festum S. Jacobi translatum, quia S. Philippus alicubi Patronus est Templi, adhuc sub ritu Duplicis secundæ Classis celebrandum est, uti Gavantus *sect. 3. c. 10. n. 12. c. 13.* & Rubrica in tabula Occurrentiarum circa finem tradit. Curandum tamen, ut factâ hac separatione, Oratio, Lektionen & Evangelium cum Homilia congruant Festo, ita ut pro uno, non pro pluribus fiat Officium, & deficientibus proprijs ad communẽ Sanctorum recurratur, reservatâ Patrono potiùs, quàm Socijs oratione propria, & in numero singulari accommodatâ: pro Socijs autem sumatur de Communi, nisi contingat de Socijs fieri extra Octavam Patroni vel Tituli, quo casu nulla est variandi necessitas.

VI. Si occurrat eadem die Patronus Principalis loci, & Titularis Ecclesiæ Regularium in propria horum Ecclesia, Officium dicendum est de Patrono Loci, translato Titularis. Quod si hoc accidat singulis annis, assignanda erit dies sequens in perpetuum Titulari illius Ecclesiæ, nisi ex privilegio aliter fieri debeat. A fortiori cedit Patrono Loci aliud quodcunque Festum Regularium inferioris Classis.

VII. Atque hæc, quæ hæctenus dicta sunt, pleraque tum in ipsis Rubricis, tum in tabulis Occurrentiæ & Concurrentiæ indicantur. Verùm quia de Festis ad libitum nullam Rubricæ mentionem faciunt; hinc meritò aliquot de ijs dubia, quæ aliunde decidi debent, sunt exorta; quæ proinde breviter hoc loco velut proprio proponenda, & solvenda sunt.

VIII. Primò ergo dubitari potest, *an Festa ad libitum transferri perinde, ut Festa de precepto possint?* ad quod dubium P. Gobat app. 6. n. 39. absolutè affirmativè respondet ob decretum Congregationis Rituum 9. Jun. 1668. editum; verùm eadem Congregatio die 2. Decembris 1673. ex Mandato S. D. N. Clementis VIII. limitavit illud decretum, aliudque, quod in calce recentium Breviariorum refertur, edidit, quo decrevit, ut deinceps ejusmodi Festa ad libitum, si in diem Dominicam, vel Festum mobile, id est, nulli certo diei mensis affixum incidant, nequiquam transferri queant, sed eo anno omnino omittantur, quemadmodum hoc anno 1676. S. Canuto Regi in Dominicam incidenti evenit. Si verò

verò in alios dies cadant, perinde ut Festa de præcepto transferantur.

IX. Secundò dubitari potest, *an Officia concessa ad libitum aliis Officiis de præcepto cedant?* ad quod dubium affirmativè respondent Gavantus f. 3. c. 10. n. 16. & Arnaudus tit. 10. & colligitur ex Decreto S. Congregationis supra ex P. Gobat citato, quod decernit, ut si Festum de præcepto, & Festum ad libitum simul transferantur, priùs de illo, quàm de hoc officium postea dicatur.

X. Tertiò dubitari potest, *an Festa ad libitum etiam inter dies impeditos censeri debeant?* v. g. an si Feriâ secundâ cadat Festum ad libitum, Dominicâ verò præcedente privilegiata duplex aliquod transferendum occurrerit, in tali caso Festum ad libitum cedere, atque adeò in alium diem transferri debeat? R. cum P. Gobat append. 6. n. 38. Festa ejusmodi ad libitum meritò etiam inter dies impeditos censeri, eò quòd ex una parte gratiæ ampliandæ sint; ex altera verò parte jus celebrandi tale Festum ad libitum verè etiam gratiæ sit, adeoque à quovis acceptari & usurpari queat. Atque in plurimas Diœceses in praxi observasse idem Author testatur.

TITULUS VI.

DE PATRONI ET TITULARIS SANCTI FESTO.

I. **P**atronus est, quem Episcopus cum Populo sibi Patronum elegit, vel quia primus ejus loci Episcopus, vel quia ibi humatus; vel quia civis ejusdem loci; vel quia aliter quando populum in necessitatibus mirabiliter juvit, vel etiam alias similes causas. Titularis autem Ecclesiæ dicitur, si cujus invocatione dedicata est Ecclesia.

II. Ut legitima sit Patroni electio, sequentes tres conditiones sunt necessariæ. 1. Ut eligendus in Patronum non tantùm sit Beatificatus, sed Sanctus ab universa Ecclesia cognitus. 2. Ut electio fiat per Secreta suffragia à Populo mediante Concilio generali illius Civitatis, vel loci; & consensus Episcopi & Cleri etiam jungatur. 3. Ut causa electionis à S. Congregatione examinata & approbata sit. Ita Decretum Urbani VIII, 23. Mart. 1630.

III. De

III. Dantur etiam plures Patroni Loci, sed unus eorum debet esse Principalis. Titulus autem Ecclesie unius materialis solet esse unicus, licet possit esse plurium Sanctorum sub pluribus Festis, vel plurium sub eodem.

IV. Si Patroni vel Titulares plures dentur, Officium quidem singulorum Duplex erit, sed Octava non conceditur, nisi Festo Principalis Patroni & Titularis, utpote quod solum celebratur sub ritu Duplicis primæ Classis. Unde etiam de hoc solo tenentur Regulares Officium dicere, licet laudabile sit, si etiam quoad Patronos minus principales se accommodent.

V. Quæ hæcenus dicta sunt de Patrono magis principali Loci, eadem etiam Fundatori & Patrono Ordinis in toto Ordine post solemnem Canonizationem ejusdem conveniunt, excepto quod non prohibitum videatur Regularibus plures Patronos sub ritu Duplici primæ vel secundæ Classis, & cum Octava celebrare.

VI. Titulus Altaris vel Capellæ celebrandus est, prout in Calendario Romano describitur, in quo si neque nominatur, dici poterunt ad illud Altare Missæ Festivæ cum Hymno Angelico, & tribus Orationibus. Officium tamen nullatenus de eo dicendum est sine Majorum licentia, ad quos pertinet ritum mutare.

VII. In Vigilia Patroni, quæ habet Officium in Calendario, erit eâ die omittenda Commemoratio de Patrono, quæ solet fieri inter suffragia. Arnaud. tit. 12.

P A R S II.

DE IPSA PRAXI OFFICII
DIVINI RECITANDI.

TITULUS I.

QUOMODO MATUTINUM RECI-
TANDUM SIT.

Instr. II.

B

§. I. De